

مطبعه و محل اداره :

جفال اوغلنده امنیت
سندوغی جوارنده
شنکول یقوشنده
۲۵ نومرو

میشاق قلم

مسکمز موافق آثار
جدیده مع المنونیه
قبول اولنور

درج ایدله بن آثار اعاده اولنور

دیر ، فلسفه ، علوم ، حقوق ، ادبیات تاریخ ، سیاست و بالخاصه احوال و مشوریه اسلامیه و بحث ایدر و هفته به بر نشر اولنور .

آبونه بدلی

صاحب و مؤسسلری :

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب
تاریخ تأسیسی

در سعادتده نسخه سی ۵۰ باره در

قبیله دن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی
۲۰ غروش فضله آلنیر

سنگلکی	القی آیلنی	غروش	روبله	فراق
ممالک عثمانیه ایچون	۶۵	۳۵		
روسیه	۶۵	۳۰		
سائر ممالک اجنبیه	۱۷	۹		

۱۰ تموز ۱۳۲۴

آلتیجی جلد

۸ شعبال المظم ۱۳۲۹ پنجشنبه ۲۱ تموز ۱۳۲۷

عدد : ۱۵۶

مسائل فلسفیه

مسلمانلرک ذمیلره قارشو وجیهه لری

— مابعد —

الله عشقنه سویله یکنز که اسمی آ کلدینی زمان پادشاهلرک قیصرلرک سریر سلطنتی یرندن اوینایه جق قدر عظیم بر ملتک کزیده افراندن بریله، دیانت رسمیه سندن خارج ، عادی صنفدن بر آدمی قانون حضورنده بر طوته جق قدر مساوات تاریخ بشریتک مانکی فصلنده کورلمشدر؟

ابسته بوتون اقوامک تاریخی میدانده طورییور ، مساواتک بو درجه سی مختلف ملتلر آره سنده سویله طورسون ، عینی امتک مختلف طبقاتی آره سنده بیله آنجق پک یقین بر زماندن بری تأسیس ایدمه بیلمشدر . دیمک : عدالت حقیقه آنجق ملت اسلامیه ده کورلمشدر .

اسکی اقوام متمدنه ده عدالتک اسمی وار جسمی یوقدی ؛ عضویتلر ایسه پایهلرک ، لقبلرک اختلافیه تخلف ایدردی . اصل ملت حاکمه کنیدی لری اداره ایدن رؤسانک جناح عاطفته صبغینمش اوله رق یشاردی . عصر حاضر فیلسوفلرینک تأسیس یله قورولمقده اولدق لری بوکونکی مساواته کلنجه او ، اوغورنده بو قدر جانلر تلف اولان ، یریوزی آل قانلره بویانان فرانسه انقلاب کیرینک میدانده کتیردیکی بر نتیجه در . مشهور لاروس محیط المعارفده « روماده عینی جنایتلر جانلرک حالته ، موقعنه ، حیثیته کوره دائماً مختلف صورتلره جزالندیریلیردی » دیدکدن صکره بو ظلمک مفرداتی سویلیور . نهایت روماقانونسندن فرانسه ملک انقلابدن اولکی قانونلرینه کچور ، اولرده ده عدالته مخالف بر جوق جهتلر کوستره رک نهایت شو سوزلری سویلیور : « ۱۷۸۹ قیامی اصلته ، یاخود وراثته تابع بوتون القابی محو ایدن حرکت سایه سنده بو میازاتک کافه سی قالدیروب آتمشدر . »

شمدی ، دنیانک فیلسوفلری طرفندن بوتون سعادت اجتماعیه نک سبب یکانه سی اولدینی ایلری سوریلن بومساواتک ایلک دفعه اوله رق جمعیت اسلامیه ده تأسیس ایتدیکی ، همده یالکز کندی آره لرنده دکل بلکه الک بیوک بر مسلمان ایله اک حقیر بر غیر مسلم آره سنده ده جاری اولمق شرط یله تأسیس ایتدیکی تحقیق ایلرسه مسلمانلر دینلریله افتخار ایتمکده حقلی کورلمیزی ؟

یاربی ! بز شو اعتقادده یز ، که عدالتک بودرجه سی موضوعات بشریه دن اوازه من ، اوت درت عصر اول کلن انسانلر بویله بر قانون عادل وضع ایدمه من ، بو آنجق سنک عدالت الیه کدر . یاربی ! سن بزه شریعتده کی خارقلری تأمل ایدمه جک بر بصیرت ویر .

مسلمانلر بزه ادیان سائر اصحابنه قارشو حسن معامله ده بولمغله امر ایدیور . لکن بومعامله هیچ بر زمان اولردن قورقق یاخود بر منفعت اوممق سائقه سیله مداهنه ، اغفال ماهیتده اولیه جقدر . خایر ، خایر ، بلکه صرف نیت خالصه اوزرینه مبتی اوله جقدر . ذنآ اولردن برینی چکشدیرمک یاخود خوشنه کتیه جک صورته اکمق بزم ایچون منهدر . هله کندی دینلرندن اولیانلره قارشو بر جوق ملتلر طرفندن یاپلمش حتی بوکون یاپلمقده اولدینی وجهه موهوم بر عدالت نامی یاخود طیشی بالدی زلی بر قانون پرده سی آلتنده غیر مسلمانلرک اموالی مصادره ایتمک بزم مسلمانلره بوجه ایله تحلیل ایدمه مشدر .

ذاتاً کرک علیه الصلاة والسلام افندمن ، کرک اصحاب کرام سائر دینده بولنانلره قارشو کوستره جکمز معاملات حقنده بزه الک بیوک مثاللری اراؤه ایله مشلدر که بز اولنره امتثاله عجیورز . حضرت پیغمبر غیر مسلمانلرک دوکونلرنده بولونور ، مجلسلرنده او طورور ، جنازه لرینی تشییع ایدر ، مصاب اولانلری تعزیه دن کری طورمز ، الحاصل بر

جیلرک هیچ برنده شفقت دینلن حس کوریلمز، دها طوغریسی کلوب کچلر بوقانلی منظره لر دن عادتاً بر ذوق طویاردی .

الله عشقنه سهویله یکنز ! مسلمانلرک مرحمتله ، مروتله ، حمیتله دولی اولان قلبلری هیچ بویله - محضا بشقه دینه تابعدر دینه - بر سوری عباداللهی اشکنجه لرک الک شدیددی آلتنده ازوب بیتیرن شو مرحمتسز ، شوغیظ و کین ایله طولو یورکرله قابل قیاسمیدر ؟ بوتون دنیا نك مقدراتنه حاکم اولدقلری ، قارشیلرنده رقیب نامنه هیچ برملت ، هیچ بر حکومت کورمدکلری بر زمانده مناره لرینک یاکی باشنده کلیمسا چا کلرینک کورلتیسنی کال اسودکیله ایشیده جک ، بوندن ذره جه حدتلمیه جک قدرعالی بر قلب مسلمانلردن بشقه کیمده کوریله بیلمشدر ؟ ..

شبهه بوقدرکه ایسته سه لردی مسلمانلرده حریت ادیانله قارشو رومالیر قدر شدید طورانه بیلیرلردی .

مسلمان اردوسی کال مظفریتله دیکر برملتک مملکتته کیررکیرمن ایلک ایشی اومملکتک اهلایسنه دینلرینک ، عادتارینک هر درلو تعرضدن مصون قاله جقنی ، معبدلرینه اصلاً طوق و نلمیه جقنی تأمیندن عبارت اولوردی .

اومملکتک حمایه سنی ، مدافعه سنی تعهد ایدرلر ؛ دینی نه قدر آیینلری ، ملی نه قدر عادتلری وارسه کال حریتله تطبیقنه مساعدده بولورلردی . بومساعدات ایسه صرف احکام شریعتنه توفیق حرکتدن ، سنت رسوله متابعتدن ایلری کلیوردی .

محمد ماکف

اسلامده فن و فلسفه

« مابعد »

شرقی روما ایمپراطورلغی ایله قدیم ایران شهنشاهلغی بیوندور- یقلری آلتنده ازیلان اقوامک حیات اجتماعیله پیرانمش ، شخصیتلری بر قاج دنی مستبدک بازینجه احتراصی اولمشدی .

تبعه نك ، مالی ، جانی ، عرض و ناموسی و الحاصل هر شیئی حکمدارلرک و یا نلرک قوه اجرائیه لری مقامنده بولنان بر طاقم اشخاص سفیه نك قانلی نیچهلرنده برر او یونجاق حالتده ایدی .

جهالت بوتون قوت و شدتیه دماغلری او یونمش ، قدرت فکریه یی محو ایتمش ، خلقک معنویاتی اساسندن صارصمشدی .

اهالی میاننده ، نه اولدیغنی ، نه اوله جقنی ، زرمیه کیتدیکنی ، نیچون یشادیغنی بیلن ، بیلیمک ایسته ین هان هیچ کیمسه یوق کیددی . هر کس ، مملکتی حکمدارک مالکانه سی ، کندیلرینی ده هر درلو حقوقدن محروم برر کوله کی بیلورلردی .

بو حال ، فکرلرده - توالی سنین ایله - او درجه رسوخ پیدا ایتمش ایدی که خلق ، کوردکلری مظالم و استبداده قارشو متوکلانه عرض تسلیمیتدن باشقه برشی دوشونه میورلردی . چونکه حکمدار و حکومتلرینک بو حقیقی طبیعی کورپیورلردی .

قانونله اداره اولنان ، بر محیطده یشایان هر جمعیت ایچون رعایتی مقتضی معاملات اجتماعیله نك هیچ برینی اولردن دریغ ایتزدی . .

علیه الصلاة والسلام افندمزک کنددی مبارک امتعه سنی رهن براقه رق اهل کتابدن اودونج پاره آلدینی مرویدر . پیغمبرمزک بو حرکتی اصحابندن استقراض ایدمه میه جکنی کوسترمز ؛ زیرا رسول محترمک اوغورنده مالی دکل جاتی بیلله ایستیه ایستیه فدایه مشتاق اولان اصحاب آره سنده غایت زنکینلر موجود ایدی . علیه الصلاة والسلام افندمز بو حرکتلریله محضا امته شو حقیقتی او کرمک ایستیوردی ، که : شریعت ، مسلمانلره عینی محیطده یشادقلری بر طاقم خاقدن محضا بشقه دینده اولدقلری ایچون قطع مناسبتده بولنق امرینی ویره جک درجه لر دن یک عالیدر . شو حال صراحة کوستریورکه ، بر مسلمان کنددی دینندن اولمایان بر مملکتده نك باشنه یشایه بیلور . اومملکت اهلایسنک بشقه بر دینه تابع اولسی اوکا هیچ ضرر ویرمز ، حتی اولردن قاری ده آله بیلیر . نوع بشره قارشو بودرجه لرده حرمتکار طاورانی امر ایدن هیچ بر فلسفه کورلمه مشدر .

ایشته بوتون کتابلر میدانده طورپیور . اسکی یکی نه قدر اقوام وارسه تاریخلری مطالعه اولنسون . نظر ، انسانلرکینه انسانلره قارشو روا کوردیکی اوقدر مظالمه ایلشیرکه افراد بشر آره سنده بر حرمت متقابله قانوننک اصلاً حکم سورده میه جکی در حال ذهنه تبادر ایدر . اوزمان متنینک

والظلم من شیم النفوس فان تجرد

ذاعفة فلعله لا یظلم

طرزنده کی ادعای بر حقیقت محضه کسیلیر .

اوت ، انسانلرک انسانلره قارشو کوستردکلری مظالمه دائر تاریخ بزه اوقدر فجیعهلر نقل ایدیورکه ایشیدنلرک توپلری اوزپریر ؛ شناعتک اودرجه سی بشری دکل حیوانی بیلله اوتاندریر . حالبوکه بو ظاملرک هپسی دینه نصرت مقصدیه ارتکاب اولنیوردی .

بز هیچ بر دین سماوی تصور ایتمه یزکه کندیسنه تابع اولانلری مخالف بولنانلره قارشو بوقدر شدتلی طورانغه سوق ایتسون . میدانده کی جنایتلرک کافه سنی اولا ارباب ادیانک دینی یا کلش آکلاملرینه ثانیآده منافع شخصیه لرینی تأمین ، یا خود هوسات بهیمیه لرینی تسکین مقصدیه احکام دینی تحریف ایتمه لرینه عطف ایدرز .

دین نامنه ارتکاب اولنان وحشتلر اودرجه یه وارمشدی که انسانلر بنی نوعلرینی قیزغین آتشله آتوب یاقارلر ؛ یا خود یر تیجی حیوانلره پارچه لاتیرلر ؛ یا خود ایکی آیاغنی مختلف استقامته طوغری قوشان ایکی آوزغین آتک قویروغنه باغلارلر ؛ یا خود دریلرینه قاینار قطرانلر ، زفتلر دوکرلر ؛ یا خود کوله نمش آتشلر اوزرینه کره رک کونلرجه پیشیرمک صورتیه یاقارلر ، بیچاره لرک یاغلری ارییبوب اتلری دوکیلدکجه چیقاردقلری فریاده قارشو ذره قدر مرحمت کوسترمز لر ایدی ؛ بو شناعتلرک کافه سی خلقک کوزی اوکنده ارتکاب اولنوردی ده سیر-